

Sygn. akt: I C 211/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 czerwca 2017 roku

Sąd Rejonowy w Głubczycach I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Krzysztof Chruszczewski
Protokolant:	st. sekr. sądowy Monika Bliźnicka

po rozpoznaniu w dniu 7 czerwca 2017 roku

sprawy z powództwa A. P.

przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego (...) S.A.

z siedzibą w W. na rzecz powoda A. P. kwotę 15 000,00 zł (piętnaście tysięcy złotych), z ustawowymi odsetkami od dnia 22 października 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty.

2. w pozostałym zakresie powództwo oddala.

3. kosztami postępowania w sprawie w całości obciąża pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W..

Sygn. akt I C 211/16

UZASADNIENIE

Powód A. P. domagał się zasądzenia na jego rzecz od pozwanego (...) Spółka Akcyjna w W. kwoty 40 000,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 22 października 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty oraz zasądzenie do pozwanego na swoją rzecz kosztów postępowania sądowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17,00 zł.

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) Spółka Akcyjna

w W. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na swoją rzecz zwrotu kosztów procesu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 22 czerwca 2005 roku na trasie Ż. – K. kierując samochodem osobowym marki F. (...) o nr rej. (...) J. A. nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że nie zachował wymaganej ostrożności i nienależycie obserwując drogę zjechał na pobocze, utracił kontrolę nad prowadzonym pojazdem i zjechał na lewy pas ruchu doprowadzając do czołowego zderzenia z prawidłowo jadącym tym pasem samochodem osobowym marki

F. (...) o nr rej. (...), kierowanym przez A. D., która poniosła śmierć na skutek obrażeń doznanych w tym wypadku komunikacyjnym.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w R. z dnia 23 listopada 2005 roku w sprawie o sygn. akt II K(...) J. A. został uznany za winnego powyższego przestępstwa.

W chwili wypadku samochód sprawcy był objęty obowiązkowym ubezpieczeniem od odpowiedzialności cywilnej udzielonym przez pozwanego ubezpieczyciela nr polisy (...).

A. D. była siostrą powoda A. P.. Była starsza od niego o 7 lat. Razem wychowywali się w swoim domu rodzinnym. Nie mieli oni innego rodzeństwa. Pomimo tego, że A. D. miała własną rodzinę to po śmierci ojca bardzo wspierała powoda A. P. i ich matkę M. P..

Oddzielnie ale wspierając się wzajemnie prowadzili oni handlową działalność gospodarczą. A. D. dodatkowo prowadziła kwiaciarnię. Wspólnie spędzali wszystkie święta i uroczystości rodzinne. Po śmierci A. D. powód A. P. zorganizował pochówek siostry oraz uporządkował sprawy związane z prowadzoną przez nią działalnością gospodarczą. Powód A. P. był chrzestnym ojcem córki A. M. a po jej śmierci został jej prawnym opiekunem.

Powód A. P. bardzo przeżył śmierć siostry, był to dla niego duży wstrząs emocjonalny, schudł w tym czasie przez brak apetytu, przez pół roku miał problemy ze snem. Powód A. P. nie szukał pomocy psychologicznej ani też psychiatrycznej, nie zażywał lekarstw.

Powód A. P. poradził sobie ze swoimi przeżyciami po śmierci siostry A. D. przy wsparciu bliskich a w głównej mierze przy wsparciu ówczesnie narzeczonej a obecnie swojej małżonki.

Po śmierci siostry u powoda A. P. wystąpiły objawy zaburzeń adaptacyjnych charakterystycznych dla procesu żałoby. Śmierć siostry była dla powoda A. P. bardzo traumatycznym doświadczeniem, jednakże przy wsparciu narzeczonej powód poradził sobie z tą traumą.

Powód A. P. nie pogodził się ze śmiercią siostry, nadal odczuwa jej brak oraz żal z powodu jej straty. Często myśli o siostrze, zwłaszcza w rocznice jej urodzin, śmierci, w czasie uroczystości rodzinnych, świąt i z tego powodu odczuwa smutek. Powód A. P. zachował pamiątki po siostrze oraz jej fotografie.

Krzywda odniesiona przez powoda A. P. na skutek śmierci siostry A. D. nie spowodowała u niego wystąpienia zachowań i reakcji emocjonalnych przekraczających ogólnie przyjęte normy dla osób z traumą po utracie osoby bliskiej, przeżywających stan żałoby i nie wpłynęła destrukcyjnie na jego funkcjonowanie.

Biegli psychiatra i psycholog zgodnie określili występujące u niego zaburzenia adaptacyjne po śmierci siostry jako umiarkowanie nasilone będące reakcją na stan żałoby.

Powód A. P., reprezentowany przez (...) S.A., pismem z dnia 16 września 2015 roku zgłosił stronie pozwanej roszczenie w kwocie 40 000,00 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, w związku ze śmiercią siostry A. D.. Decyzją z dnia 21 października 2015 roku ubezpieczyciel (...) Spółka Akcyjna w W. odmówił powodowi A. P. wypłaty żądanego przez niego zadośćuczynienia.

/ dowód: niesporne a nadto dokumenty k. 13 – 23, akta szkody nr (...), opinia biegłego psychologa A. J. k. 93 - 95 akt, opinia biegłego psychiatry W. G. k. 107 - 109 akt, zeznania świadka G. P. k.128, zeznania świadka W. P. k. 128 akt oraz zeznania powoda A. P. k. 132 akt /

Sąd zważył co następuje:

Powództwo A. P. zasługuje na uwzględnienie co do zasady, zaś w części także co do wysokości.

Stan faktyczny sprawy Sąd ustalił w oparciu o dowody z dokumentów, w tym znajdujące się w aktach szkodowych nr (...), których prawdziwości i wiarygodności nie kwestionowała żadna ze stron i które również w ocenie sądu nie budziły wątpliwości. Sąd dał również wiarę zeznaniom świadków G. P. i W. P., a także zeznaniom powoda A. P., albowiem przedmiotowe zeznania były rzeczowe, logiczne, wzajemnie się potwierdzały i uzupełniały, korespondując również z pozostałymi źródłami dowodowymi. Sąd uwzględnił również opinie biegłych psychologa A. J. i psychiatry W. G. jako, że sporządzone zostały przez biegłych posiadających wysoką wiedzę, kwalifikacje oraz doświadczenie zawodowe, a wnioski w nich zawarte są rzeczowe, logiczne, spójne, kompleksowo i w pełnym zakresie realizują postanowienie Sądu zlecającego opinię. Strony nie wnosiły zastrzeżeń do tych opinii.

Okolicznością bezsporną w niniejszej sprawie jest fakt, iż pojazd sprawcy wypadku komunikacyjnego, w następstwie którego śmierć poniosła A. D., posiadał ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej zawarte z Powszechnym Zakładem Ubezpieczeń Społecznych S.A. z siedzibą w W.. Zasada akcesoryjnej odpowiedzialności strony pozwanej za skutki zdarzenia, jako udzielającej sprawcy szkody ochrony ubezpieczeniowej, w świetle art. 805 k.c. i następnych nie budziła wątpliwości Sądu, jak również nie była kwestionowana przez stronę pozwaną.

Zgodnie z treścią art. 34 ust.1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Odszkodowanie ustala się i wypłaca

w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej. Ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych objęta jest odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu (art. 35 cyt. ustawy).

Z treści tego przepisu wynika, że sprawca szkody odpowiada między innymi za szkodę, której następstwem jest śmierć. Śmierć osoby bliskiej może natomiast prowadzić do naruszenia dobra osobistego jakim jest więź rodzinna i dawać tym samym prawo do żądania zasądzenia zadośćuczynienia na podstawie art. 448 k.c.

W ocenie Sądu, powód A. P. zasadnie oparł swoje żądanie na podstawie przepisu art. 448 k.c. w związku z przepisem art. 24 § 1 k.c. Zauważyć należy bowiem, iż przepis art. 446 § 4 k.c. stanowiący podstawę żądania przez najbliższych członków rodziny zmarłego zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wprowadzony został ustawą z dnia 30 maja 2008 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych ustaw (Dz.U. nr 116, poz. 731), która weszła w życie 3 sierpnia 2008 roku i ma zastosowanie do zdarzeń prawnych zaistniałych po dniu 3 sierpnia 2008 roku.

Zgodnie bowiem z orzecznictwem Sądu Najwyższego najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje na podstawie przepisu art. 448 k.c., w związku z przepisem art. 24 § 1 k.c. zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę, gdy śmierć nastąpiła na skutek deliktu, który miał miejsce przed dniem 3 sierpnia 2008 roku. (vide wyrok SN z dnia 11 maja 2011 roku, sygn. akt I CSK 621/10, LEX nr 848128, wyrok SN z dnia 10 listopada 2010 roku, sygn. akt II CSK 248/10, LEX nr 785681, uchwała SN z dnia 22 października 2010 roku, sygn. akt III CZP 76/10, LEX nr 604152) Sąd Rejonowy w Głubczycach w całości podziela wyżej przedstawione stanowisko.

Przepis art. 448 zdanie 1 k.c. stanowi, iż w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia. Art. 23 k.c. zawiera katalog dóbr osobistych i ma on charakter otwarty. W orzecznictwie i doktrynie przyjmuje się zgodnie, że ochroną przewidzianą w art. 23 i 24 k.c. objęte są wszelkie dobra osobiste rozumiane jako pewne wartości niematerialne związane z istnieniem i funkcjonowaniem podmiotów prawa cywilnego, które w życiu społecznym uznawane są za doniosłe i zasługujące na ochronę.

W judykaturze uznano, że do katalogu dóbr osobistych należy np. prawo do intymności

i prywatności, płeć człowieka, prawo do planowania rodziny, tradycja rodzinna, pamięć o osobie zmarłej. Dlatego też w przekonaniu Sądu brak jest argumentów, które nie pozwalałyby uznać więzi rodzinnych jako dobra osobistego, które pozostaje pod ochroną przewidzianą w art. 23 i 24 k.c. Więzy te stanowią fundament prawidłowego funkcjonowania rodziny i podlegają ochronie prawnej (art. 18 i 71 Konstytucji RP i art. 23 k.r. i o.). Nie ma zatem przeszkód do uznania, że szczególna więź emocjonalna między członkami rodziny pozostaje pod ochroną przewidzianą w art. 23 i 24 k.c. Pogląd taki reprezentował Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 14 stycznia 2010 r. IV CK 307/2009, który uznał, że spowodowanie śmierci osoby bliskiej może stanowić naruszenie dóbr osobistych członków rodziny zmarłego i uzasadniać przyznanie im zadośćuczynienia na podstawie przepisu art. 448 k.c.

W świetle powyższego, w ocenie Sądu, w przedmiotowej sprawie zachodzą zatem przesłanki do przyznania na rzecz powoda A. P. zadośćuczynienia w związku ze śmiercią siostry, które pełni funkcję kompensacyjną za zerwanie więzi z osobą najbliższą i krzywdę z tym związaną.

Naprawienie powodowi A. P. tej krzywdy, wynikającej ze straty bliskiej osoby może polegać na przyznaniu pokrzywdzonemu stosownej sumy pieniężnej tytułem zadośćuczynienia, która winna mu to wynagrodzić, nie będąc jednocześnie źródłem jego nadmiernego wzbogacenia.

Kwoty „stosownej” ze względu na istotę krzywdy, nie da się wyliczyć w sposób ścisły, matematyczny, a skoro tak, to ustalenie wysokości zadośćuczynienia powinno się opierać jedynie na obiektywnych kryteriach, na podstawie przepisu art. 322 k.p.c.

Kwota ta ma mieć przede wszystkim charakter kompensacyjny, wobec czego jej wysokość nie może stanowić zapłaty symbolicznej, lecz musi przedstawiać jakąś ekonomicznie odczuwalną wartość. Jednocześnie wysokość ta nie może być nadmierną w stosunku do doznanej krzywdy oraz winna być utrzymana w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa.

Odnosząc się do kwestii wysokości zadośćuczynienia wskazać należy, że na skutek śmierci siostry u powoda A. P. zerwaniu uległa więź łącząca bliską rodzinę.

A. P. był emocjonalnie związany z swoją siostrą A. D.. Razem wychowywali się w swoim domu rodzinnym. Nie mieli oni innego rodzeństwa. Pomimo tego, że A. D. miała własną rodzinę to po śmierci ojca bardzo wspierała powoda A. P. i ich matkę M. P.. Oddzielnie ale wspierając się wzajemnie prowadzili oni handlową działalność gospodarczą. Wspólnie spędzali wszystkie święta i uroczystości rodzinne. Pomimo znacznego upływu czasu powód A. P. często myśli o siostrze, zwłaszcza w rocznice jej urodzin, śmierci, w czasie uroczystości rodzinnych, świąt i z tego powodu odczuwa smutek.

Uwzględniając powyższe okoliczności, Sąd uznał, że należnym zadośćuczynieniem dla powoda A. P. za ból i krzywdę związaną z zerwanymi więzami rodzinnymi ze zmarłą tragicznie siostrą A. D. będzie kwota 15 000,00 zł.

Sąd oddalił zgłoszone przez powoda A. P. roszczenie, ponad zasądzoną w wyroku kwotę zadośćuczynienia uznając, iż wobec ustaleń postępowania dowodowego jest ono bezzasadne i wygórowane.

Oddalając powództwo w tym zakresie Sąd miał na względzie fakt, iż po śmierci siostry A. D. powód A. P. nie potrzebował pomocy psychologicznej ani też psychiatrycznej, nie zażywał leków. Występujące u niego zaburzenia adaptacyjne po śmierci siostry były naturalną reakcją na stan żałoby i były one umiarkowanie nasilone a jego linia życiowa nie zmieniła się, ożenił się, pracuje i dba o swoją rodzinę.

Sąd nie podzielił stanowiska strony pozwanej, że odsetki od roszczenia o zadośćuczynienie należą się dopiero od wydania orzeczenia przyznającego zadośćuczynienie. W aktualnym orzecznictwie dominuje stanowisko zgodne z którym obowiązek zaspokojenia roszczenia o zadośćuczynienie nie staje się wymagalny dopiero

z datą wydania uwzględniającego to roszczenie wyroku sądowego, lecz z chwilą wezwania dłużnika do jego zaspokojenia (art. 455 k.c.). W przypadku zaś, gdy odpowiedzialność za wyrządzoną przez sprawcę szkodę ponosi zakład ubezpieczeń, ma on obowiązek spełnić świadczenie w ciągu trzydziestu dni od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku (art. 817 § 1 k.c.), chyba że wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności ubezpieczyciela albo wysokości świadczenia okaże się niemożliwe.

W takim przypadku, jak stanowi przepis art. 817 § 2 k.c., świadczenie powinno być spełnione w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Wówczas jednak ubezpieczyciel powinien wprost na piśmie poinformować poszkodowanego o wystąpieniu przeszkód z art. 817 § 2 k.c.

i przewidywanym terminie ich trwania. (vide wyrok SA w Białymstoku z 11 grudnia 2013 r., I ACa 584/13; wyrok SA w Łodzi z 19 marca 2014 r., I ACa 1227/13; wyrok SA w Łodzi z 28 stycznia 2014 r., I ACa 947/13; wyrok SA w Białymstoku z 18 października 2013 r., I ACa 422/13; wyrok SN z 18 lutego 2011 r., I CSK 243/10; wyrok SN z 18 lutego 2010 r., II CSK 434/09)

Dlatego też należności odsetkowe za opóźnienie zasądził Sąd zgodnie z żądaniem pozwu od dnia następnego po wydaniu przez ubezpieczyciela decyzji z dnia 21 października 2015 roku o odmowie wypłaty powodowi A. P. żadanego przez niego zadośćuczynienia w kwocie 40 000,00 zł.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania uzasadnione jest treścią przepisów art.100 k.p.c. oraz art.108 k.p.c.

Sygn. akt I C 211/16

Zarządzenia :

1. odnotować uzasadnienie,
2. odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikom stron - bez pouczenia,
3. kal. 14 dni od doręczenia

G., dnia 11 sierpnia 2017 r.